SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1858. **Zondag 7 November** N°. 45.

PARAMARIBO, 6 NOVEMBER 1858.

Op heden is Z. E. de Gouverneur naar de divisie *Para* vertrokken. Z. E. wordt vergezeld door de HH. A. WILDEBOER, P. N. NETSCHER en E. J. SLENGARDE.

———

Berigten uit Canton deelen mede, dat wel verre, dat het bekend worden van het sluiten eens tractaats, de Chinezen gunstiger heeft gestemd jegens de Europeanen, zij integendeel zich nog meer verbitterd toonen dan vroeger. Dit is van dat gevolg, dat de vreedzame Chinesche handelaren genoopt zijn met achterlating of tegen een gedwongen verkoop hunner goederen de wijk naar het binnenland te nemen, zoo zij niet aan de knevelarijen der zijandige Mandarijnen willen blootgesteld zijn. Macao werd naar men zeide, door ongeveer 3000 zeeroovers bedreigd en men had er de noodige maatregelen van voorzorg genomen. De correspondent van den *Times* te Hongkong beweert, dat Lord Elgin zijne reis naar Japan heeft uitgesteld, om zich eerst van den stand van zaken te Canton te overtuigen en daarin verbetering te brengen. Aan de *China Mail* wordt uit Labuan geschreven, dat de Spanjaarden eene nederzetting hebben gevestigd op het eiland Balabac, niet ver van het Noord-Oostelijk einde van Borneo, eene plaats welke zeer geschikt voor den handel is.

— De New-Yorksche *Tribune* deelt het plan mede, om een spoorweg te leggen over den Atlantischen Oceaan! Tot dat einde wil dit blad al de bergen in Schotland en in het noordelijke deel van Noord-Amerika doen afgraven en met de rotsbrokken de zee vullen; de weg zoude eene mijl breed, de wagens twee verdiepingen hoog zijn en de wielen 16 voet middellijn hebben. In Engeland en Amerika zouden gemakkelijk geldschieters gevonden worden.

— Reeds vroeger hebben de bladen melding gemaakt van een plan, om een electrischen telegraafdraad van de Amerik. westkunst over Siberie naar Europa te leggen. De Russische *Invalide* komt thans bepaald op dit plan terug en tracht te bewijzen, dat de depêches langs die lijn minder kosten zullen veroorzaken, dan langs den transatlantischen kabel, wiens voortdurend gunstige resultaten altoos nog twijfelachtig zijn. De afstand van Portland bij de Columbia-rivier aan den stillen Oceaan, tot Moskou, bedraagt 2000 mijlen, welke strekking niet zoo groot is, als zij oppervlakkig wel schijnt, wanneer men slechts in het oog houdt, dat de verschillende telegrafen in de Ver. Staten eene gezamenlijke lengte van 7000 mijlen hebben. De lijn zou dan door de Russische bezittingen in Amerika, over de Aleutische eilanden naar Kamschatka en verder naar den Amur en door Siberie loopen. Nu ligt het wel gereedelijk voor de hand, dat Rusland en Amerika bij die lijn veel meer belang hebben dan het westelijk Europa, doch het blijft tevens de vraag, welken invloed de winter in de Arctische gewesten op zulk eene onderneming zou uitoefenen! Met dat al gelooft het genoemde Russische blad te kunnen verzekeren, dat dit plan werkelijk zal doorgaan.

— Een blad van Baltimore vertelt het volgende voorval, dat wij mededeelen als een eigenaardigen trek der republikeinsche zeden in de Vereenigde Staten: «Den 18 September, hield president Buchanan op zijne reis naar Washington, stil te Relay House, gewoonlijk genaamd Washington Junction. «Bij het binnentreden der herberg ontdeed zich de president van zijn kleed en zijn witten halsdoek, en wierp ze op de leuning van eenen stoel; vervolgens zijn hemd aan den hals losknoopende en zijne mouwen ophalende ging hij naar het gedeelte der zaal, waar zich een waschtoestel, bevond, om zich het aangezigt en de handen te wasschen. Maar de waschkommen waren op dat oogenblik ingenomen door twee jongelingen, die er in 't geheel niet aan dachten, dat de president der Vereenigde Staten achter hen stond. Buchanan bleef geduldig wachten, en daar iemand hem uitnoodigde op de eerste verdieping te gaan, antwoordde hij, dat zijne beurt wel komen zou. Inderdaad, zoodra een der waschkom men vrij was, ging hij zich in tegenwoordigheid van al de aanwezigen wasschen. Daarna had hij eenige moeite om zijn halsdoek om te doen; gelukkig kwam hem iemand te hulp. «Op dit oogenblik riep een persoon die, juist binnenkwam: «Nu! ik dacht, dat onze oude lieden hier langs zou komen! «Een stoot deed hem zwijgen, en een komieke glimlach op het gelaat van den «oude» in kwestie. «Een onbekende bood den heer Buchanan eene sigaar aan, die deze aannam, doch hij had naauwelijks den tijd om ze aan te steken en een glas water te drinken, want de klok liet zich hooren: «en alle man aan boord!» beval den hoogsten ambtenaar der Vereenigde Staten zijne plaats te nemen op het vaartuig, dat zijne reis naar Washington voortzette.»

— Als een voorbeeld om te doen zien, hoe men in Frankrijk zaken doet, wordt het volgende door een dagblad medegedeeld De heer Prost, die nu door het openbaar ministerie en door geldschieters zoo zeer in het naauw gebragt is, begon zijne zaken met 50,000 francs. Met deze som heeft hij opgerigt 1. eene vennootschap onder den naam van «algemeene maatschappij voor het houden van disconto-kantoren,» met een kapitaal van 3,000,000, hetwelk vervolgens tot 30,000,000 is verhoogd; door toedoen dezer vereeniging zijn een honderdtal kantoren in de departementen opgerigt, wier kapitaal te zamen op 25,000,000 begroot wordt; 2. het dagblad *le Crédit Public* en de maatschappij der vereenigde bankiers met een kapitaal van 500,000 fr.; 3. credietvereeniging in Spanje met een kapitaal van 100,000,000; 4. de Portugesche maatschappij voor beleening van roerende goederen met een kapitaal van 20,000,000; 5. het groote dagblad *le Courrier de Paris*, met een kapitaal van 1,500,000; 6. de Willem Luxemburgsche spoorwegmaatschappij met een kapitaal van 35 000,000; 7. de maatschappij voor de bad inrigting te Enghien met een kapitaal van 2,000,000 francs. Al die ondernemingen zijn aangevangen en doorgezet door eenen man, die zelf geenen anderen waarborg van degelijkheid aan te bieden had dan een kapitaal van 50,000 francs.

— De Koningin-regentes van Griekenland heeft onlangs een besluit geteekend, waarbij de aloude Olympische spelen, na gedurende vijftien eeuwen, gestaakt te zijn, weder in het leven geroepen worden. Zij zullen telkens om de vier jaren, aan te vangen met het jaar 1859, op de drie eerste Zondagen in de maand October werden gehouden en uit wedrennen, worstelstrijden, het werpen met ijzeren ringen en andere atletische spelen, gezang, muziek en dans bestaan, met welk alles eene tentoonstelling van bloemen, vruchten, vee en voorwerpen der Grieksche nijverheid zal zijn verbonden. Het denkbeeld hiervan is het eerst bij een rijken inboorling van den Peloponnesus, Evangelos Zippas, opgekomen, die te Jassy in Moldavie woont en zijn plan bereids ondersteund heeft door 400 aandeelen in de Grieksche stoomboot-maatschappij en 3000 Hollandsche dukaten in geld ter beschikking der Grieksche regering te stellen. De prijzen zullen door eene commissie worden toegewezen, bij elke olympiade door de regering te benoemen en uit gouden en zilveren medaljes en zilveren bloemkransen bestaan zullende de medaljes op de eene zijde des Konings beeldtenis en op de keerzijde den naam des stichters en het nommer der olympiade vertoonen. De winners zullen geregtigd zijn die medalje, aan een blaauw en wit zilveren lint, in het knoopsgat te dragen.

INGEZONDEN.

Humoristische Snippertjes.

(Uit de Portefeuille van den ouden Heer FURET.)

Door W. E. H. WINKELS.

LIX.

INDRUKKEN OP MIJNE REIZEN DOOR DE VOLKPLANTING SURINAME.

(*Vervolg en slot van No. 44.*)

In den allengs voortkabbelenden stroom, die dan eens langs de wortels schuurt van digt ineen gevlochten geboomte, en dan eens den hoogen golfslag met bruisend schuim bedekt, majestueus voortstuwt, ontdekte ik nog menig beeld, dat mijn gevoel pijnigend aandeed.

Na de moeijelijkheden des krijgs, kochten de volkplanters den zoogenaamden vrede, voor veel geld en belangrijke opofferingen; terwijl zij hun wrok moesten onderdrukken, die zoo pijnlijk in hun gemoed tegen over hunne overwinnende vijanden bestond; de meesters lagen gebogen, voor hunne vroegere lijfeigenen.

Zij die gebukt en gekluisterd waren geweest, die door het *egoisme* gefolterd, en door de domheid verontachtzaamd waren geweest, — zij de opstandelingen, de muiters, de moordenaars en brandstichters, gaf men op hun eisch, het geheele grondgebied der *Nederlandsche* kolonie *Suriname* tot woonplaats, met vrijstelling van opbrengsten, onafhankelijk van de maatschappelijke orde en de wetten van *Nederland* en de *Kolonie*, met de regten van leenheeren, die 's jaarlijks, van de ingezetenen bij wijze van geschenken, den schatpligt des vredes moesten genieten; *zoo* laag was de volkplanting gezonken, *zoo* laag ligt zij tot op *dit* uur, vernederd en onmagtig.

Aan dit belagchelijk *vredestraktaat* gaf men den glimp als of het een vriendschapsverbond ware, maar het hart gevoelde maar al te wel, de afhankelijke positie van de kolonisten, tegenover de zich vrijgevochtene Marrons. (*)

Na den hardnekkigen strijd en het verminderen der vele rampen die deze kolonie getroffen hadden, kwam er een nieuwe maar ernstige *eisch*, namentlijk de voldoening der vele

(*) *Van* Marode *(plundering) van den Duitschen graaf* MARODE *die in den 30-jarigen oorlog, een regiment van alle mogelijke landloopers bij elkander wist te brengen, dat zich door stroopen en plunderen in dien oorlog berucht maakte, dus niet van het Spaansch* Marrano, *(wild zwijn), dat in de bosschen leeft.*

De laatste Spartanen.

De volkeren der aarde komen en verdwijnen en weinigen hunner laten andere sporen van hun aanzijn over dan de bouwvallen hunner geplaisterde graven. De groote volkverhuizingen in de eerste eeuwen onzer tijdrekening en de onophoudelijke verwarringen die daarop gevolgd zijn, hebben alle menschen-stammen der oudheid zóó zeer door één gemengd, dat slechts hier en daar luttele sporen van het oude ras te vinden zijn; wij spreken natuurlijk enkel van de volken die tot het colossaal gebied van Rome behoorden. Wat bleef er van de Romeinen over? de naam en misschien hier en daar eene enkele familie in de wijk Frastevere te Rome; wat van de Visigothen? een honderdtal verworpelingen in Bearn; wat van onze voorouders, de Batavieren? een handje vol Groesbekers; de Atheners zijn het nog slechts in naam en van het zoo eerbiedwaardige Griekenland zoude men te vergeefs een zijner zonen zoeken, wiens bloed door eeuwen heen onverbasterd tot op dezen tijd bewaard bleef. Sparta maakt hierop eene uitzondering en weinigen zullen vermoeden, wáár een der laatste Lacedemoniers te vinden is.

Nadat Mahomed en zijne opvolgers geheel Griekenland onder hunne heerschappij hadden gebragt en Scanderbeg, die zijn vaderland zoo roemvol verdedigd had, ten grave was gedaald, bleef er nog eene weinig talrijke maar dappere natie ter onderwerping over; het waren de bewoners van *Brazza di Maina*, het grondgebied van het oude Lacedemonie en waarvan de inboorlingen door alle verdrukkingen heen hunne oorspronkelijkheid hadden bewaard. Te midden van ongenaakbare bergen en rotsen bestreed het klein aantal dier Spartanen met altoos goed gevolg de legers der Turken, zoo als hun voorzaat Leonidas met zijne drie honderd helden het achtmaal honderd duizend man sterke leger van Xerxes bestreed. Maar toen de Turken in 1669 het eiland Candia bemagtigden en van den zeekant een inval in het hart van Maina deden, werden de ongelukkige nazaten van Sparta, onder het knellende juk der meest barbaarsche overheersching gebragt, en zóó zwaar drukte de hand der Turken op dit ongelukkige volk, dat de meesten hunner het geloof der vaderen verlieten om den Islam te omhelzen, die hun van het grootste deel der slaafsche banden bevrijdde.

Maar niet allen kozen deze schande boven de ellende der slavernij. Een vonk van het oude vuur sluimerde nog in het hart van eenige weinige Lacedemoniers, die te Porto-Vitilo woonden en die, de banden des geestes evenzeer verfoeijende als die des ligchaams, eenparig het besluit namen het vaderland te verlaten.

Daartoe zonden zij eenigen uit hun midden naar Genua om te trachten van die republiek eenige landerijen te bekomen. De Genuezen boden hun eene strook lands aan in het westelijk gedeelte van het eiland Corsika, op omstreeks drie uren gaans van de zee gelegen. De gezanten namen dit aanbod aan, sloten een verbond met de republiek, keerden terug naar Porto-Vitilo, waar de uitslag hunner zending met vreugde werd ontvangen, en uit welke plaats weldra de nieuwe kolonie naar Corsica vertrok. Het geheele aantal Lacedemoniers bestond slechts uit duizend zielen, aan wier hoofd zich de familie Stephanopoli bevond. Zij kwamen in Genua in Januarij 1677 en bleven daar tot in Maart. De Republiek betaalde de transportkosten en het onderhoud totdat de tijd zoude gekomen zijn om naar Corsica te verhuizen.

De voorwaarden waarop de overeenkomst gesloten was, behelsden het navolgende: Genua deed afstand van het grondgebied van Pavana, van Bavida en van Salogna in de nabijheid van Ajaccio, en schonk ze den Grieken als een eeuwigdurend leen; Genua zorgde voor huizen, granen en vee en zoude gedurende een zeker aantal jaren eene toereikende Genuesche krijgsmagt op Corsica onderhouden, tot bescherming der jonge Kolonie. Om de twee jaren zoude een nieuwe Gouverneur, die altoos een Edele Genuees moest zijn, de zaken der volksplanting besturen; eindelijk zoude Genua op staatskosten zorgen voor het onderwijs der kinderen in de Grieksche taal en voor eene behoorlijke viering der mis en prediking, in de kapel des Gouverneurs.

De Grieken verbonden zich dezen grond te bebouwen, zoo spoedig doenlijk de uitschotten der Republiek terug te betalen, jaarlijks eene uitkeering te doen van *f* 2.50 van onze munt, per hoofd boven en behalve een tiende van den oogst, en altoos zoo ter zee als ter land gereed te zijn, Genua ook met de wapenen ten dienste te staan.

Aldus werd de nieuwe kolonie gegrondvest. De Grieken bleven getrouw aan hun geloof en werden daarin voorgelicht door den Bisschop van Porto-Vitilo die met eenige monniken van St. Basilius mede naar Corsica was gekomen; zij bouwden een klooster, maar daar de Republiek, zeer wijselijk oordeelde dat dit de deur zoude openzetten aan lediggang en luiheid, liet weldra dat klooster sluiten.

De Grieken leefden gedurende eenige jaren zeer gelukkig en

oorlogskosten, verdedigingswerken en geleden verliezen. — Let men nu op de uitputting der volkplanters, dan was *die* eisch, een ramp welke niet de minste van allen mag genoemd worden; immers, de landbouw had een vreeselijken schok gekregen door de vermindering der slavenmagten en de gedurige aanvallen der vijanden, en vooral in het *niet* nakomen der verpligtingen door de *West-Indische Compagnie* aangenomen, (Octrooi 1730) welke inhielden, dat zij jaarlijks een zeker getal slaven, 2500 koppen, aan de kolonie zoude leveren — doch reeds in 1738 een getal van bijna 5000 koppen ten achteren was. — De toestand was dus zeer verward en de geldmiddelen in een hoogst jammerlijken staat.

Hierbij kwam nog eene steeds woelige beweging tusschen de ingezetenen en de elkander opvolgende *Gouverneurs*; het kon niet anders of deze hoofden, geheel onbekend met den toestand der kolonie, werden bij hunne aankomst gevleid, door eenigen omringd, misleid en slecht ingelicht. — Meestal gelukten deze gevaarlijke *intrigues* en wij mogen daarover de veroordeeling niet zoo hard inroepen, wanneer wij zien dat in deze eeuw, in onzen tegenwoordigen tijdkring nog hetzelfde gebeurt en dat nog steeds *bedrog*, *list* en *intrigue* zoowel *hier* als *elders*, de hoofdrollen in de maatschappelijke bewegingen spelen. Gebeurde het echter dat een enkele dezer landvoogden, de waarheid bevroedde, onderzocht en vond, dan kreeg hij, met zijn besten wil om te verbeteren, zooveel vijanden en er werden hem zooveel struikelblokken en valstrikken voor de voeten gelegd, dat hij viel, of zich overwonnen gaf, terwijl de strijd die hij gevoerd had, hem bij zijn vertrek tot eene grieve werd aangerekend, waarvoor hij nooit van de kolonie *absolutie* verkreeg. — Zoo ver *ik* de geschiedenis der kolonie heb kunnen doorgronden, heb ik alle *gezagvoerders* bij hunne komst zien vleijen en een aanhang zien verkrijgen; — bij hunne bekendheid met de kolonie zien tegenstreven en den hem opgedragen post, moeijelijk zien maken; bij hun vertrek hooren schuldig verklaren aan vele feilen, en het gebrek aan kennis, om deze volkplanting te besturen. — Zoo was het te dier tijd vooral, met het gouvernementschap MAURICIUS en ofschoon deze gezagvoerder of gouverneur, niet ontbloot was van vele kennis en doorzigt, een mannelijk streng karakter bezat, en zelfs met een vasten wil eenige goede zaken wilde doordrijven, zoo mag de onbevooroordeelde geschiedschrijver *hem* in geenen deele vrij pleiten van partijdigheid, die in het dagelijksche leven, bij den burger van den staat misplaatst — bij een Gouverneur, die vertegenwoordiger van een Koning of het Vaderland is, hoogst verkeerd is te noemen. — Het was niet meer die geheimzinnige strijd op leven en dood, tusschen de wrokkende partijen, welke zich in onderscheiden onderdeelen gesplitst hadden, maar de woeling droeg den stempel van ruwe, gemeene en hatelijke aanvallen en het Hollandsche spreekwoord: „*waar twee kijven, hebben beiden schuld*" was ter dier tijd toepasselijk en juist. Deze zaken kostten veel geld aan de kolonie en men zoude bij onderzoek met verbazing ontdekken, welke groote onkosten er gemaakt werden, tengevolge eener *Commissie*, hier heen gezonden, om de verschilpunten tusschen de inwoners en den Gouverneur te onderzoeken, zonder dat het eenig dadelijk nut voor de volkplanting had, dan eene verwisseling van den eenen Gouverneur met den anderen.

Het schijnt al reeds te dier tijd eene gewoonte te zijn geweest, om de *belangrijkste* posten aan de daarvoor *ongeschiktste* personen toe te vertrouwen, ten minste, bij veler aftreding, ontslag of dood, vond men groote verwarringen in hunnen werkkring en deze gang van zaken, scheen zoo behagelijk voor dit gewest te zijn, (*misschien ligt dat in het tropisch klimaat*)? (†) dat men dezen verderfelijken kanker, die het geld der burgers verkwistte of niet zelden schandelijk deed verdwijnen, maar onbezorgd door liet gaan, ja zelfs niet eens bij outdekking van den een of anderen de moeite nam op het overige gedeelte des *korps* orde te stellen door eene behoorlijke *contrôle*.

Zulke zaken zouden voorzeker in den tegenwoordigen tijd niet meer zoo openlijk kunnen plaats vinden, immers de een of andere moedige, onbevooroordeelde burger, schrijver of wie ook, zoude dan bescheiden, maar ernstig tot onder het oog eens *ministers van koloniën*— van wiens regtschapene onpartijdigheid de duidelijkste overtuiging bestaat, des noods aan den voet des troons, onder het oog des *Konings* hunne grieven bloot leggen, met het nederige maar billijke verzoek, om ook op dit plekje, hoe klein en weinig beteekenend ook, in de *geographische* rangschikking der aarde, een onderzoekenden blik te slaan, op de belangen der burgers, op de penningen die zij met zooveel zwaren arbeid moeten opbrengen, en op de *ambtenaren* die met de uitvoering der regeringsbelangen belast zijn. — In den tegenwoordigen tijd zoude immers elke heldere kop onmiddelijk het spoor ontdekken, van plaats vindende ongeregtigheden en verregaande verwarringen, en niet dulden dat listige *intriguanten* er gedurende hun levensloop een kunstmatigen sluijer over weten te hangen! — *O, hoe gelukkig dus voor ons lezers! dat wij in de tegenwoordige eeuw leven!*

Deze verwarrende zaken, het uitzenden van troepen, de kosten des oorlogs, maakten te dier tijd, den toestand der kolonie allerhagchelijkst, daar zij voor 3 ¼ gedeelte, in het volslagen van alle gemaakte kosten werd aangeslagen; toen werd er eene belasting geheven, en de kolonisten klaagden en morden over het ingestelde „*hoofdgeld*" maar voldeden *niet* aan den aanslag. De toenmalige *Gouverneur* CROMMELIN, door de schaarschte van geld in moeijelijkheden gebragt, deed, na overleg met den *raad*, ten laste van de volkplanting in 1763 en 1764, voor de waarde van *f* 400,000. — papierengeld daarstellen, hetwelk — zoo vermeende men, langzaam door het voldoen der verpligtingen, weder zoude ingetrokken kunnen worden.

Alweder huilde het oorlogs gegil langs de boorden van de immer voortkabbelende rivier, en een hevige strijd tusschen de kolonisten en de neger opstandelingen, vond plaats. De grootste nood drukte de volkplanting en het was alleen de krachtige aanval, met al de middelen die de kolonie ten dienste stond, dat onder den bevelhebber FOURGEOUD, het dringend gevaar werd afgeleid, goedgevormde verdedigingsmiddelen werden daargesteld, en de voltooijing van het reeds lang aangevangene binnenlandsch *kordon* werd voltooid.

Het was om dezen tijd dat men door geldleeningen in *Nederland* de schuldenlasten alhier vergrootte en die tegen een rente van 6 pCt. tot 60 millioenen gulden deed stijgen, waaruit eene drukkende verpligting voor de volkplanting ontstond, door eene rente-schuld van *f* 360,000. — 's jaars.

Men was echter in de gelegenheid geweest om door veel schade wijs te worden, en alles zoude door arbeidzaamheid, vlijt en eene goed toegepaste *ekonomie* te regt te brengen zijn geweest. — Wat echter het laatste punt betreft, ook dit schijnt ten allen tijde in dit tropisch klimaat, veel tegenstreving te hebben gehad, en er heerschte meer zucht om roekeloos zonder het minste nut, geld en werkkracht te vermorsen, dan om *iets* bij te brengen dat de volkswelvaart verbeteren en vestigen kon. — Te bejammeren is het voor den onpartijdigen schrijver, te moeten verklaren, dat deze zoo noodzakelijke verpligtingen van eene volksregering nog niet in de volmaaktheid worden toegepast, en dat het eene der billijkste wenschen voor de toekomst blijft. — Dat geld opnemen nu, door de kolonisten van Nederlandsche handelaren en kapitalisten, was een afschuwelijke strik, waarin de volkplanting haar onvermijdelijk verderf te gemoet ging.

Gaan wij den benarden toestand na, waarin de kolonie toenmaals verkeerde, — het weinige uitzigt op gunstige verbetering dat zij had, en de zonderlinge roekeloosheid waarmede de geldschieters in Nederland, op *hijpotheek*, *pand*, *wissels* en *obligatien*, het goud bij stroomen hierheen deed vloeijen, dan staat men verbaasd over deze dolzinnigheid, of men komt tot de gevolgtrekking, dat achter deze hulpleenende handeling een doel verscholen lag, dat niet geheel den toets van goede trouw kon doorstaan.

Uit welk oogpunt nu die geldleeningen ook geschiedden, zij strekten tot ondergang van vele eigenaren en oude kolonisten en dreigden de volkplanting zelven, dikwerf met geheelen ondergang.

Het ongelukkige denkbeeld schijnt het eerste te hebben plaats gevonden, bij den Heer DEUTZ (§) Burgemeester van *Amsterdam*, en de leiddraad der waarschijnlijke gevolgen uit dit denkbeeld schijnt tevens, zoo duidelijk in Nederland te zijn geweest, dat er werkelijk een wedijver kwam onder de handelaren en kapitalisten, om in deze geldschieting deel te nemen. Kan het verwondering baren, dat eenvoudige landbouwers, die in ernstig geldsgebrek verkeerden in den strik vielen door een niet te weerstaan lokaas opgewekt? Er bestonden immers zoovele redenen tot verschooning, de een had schulden die aangezuiverd moesten worden; een ander wenschte den gebrekkigen aanleg van zijnen landbouw te verbeteren; een derde wilde door aankoop van slaven zijne zaken uitbreiden en eindelijk velen wilden spoedig rijk maar vooral, *groot en gezien* worden. — Door geld dus was het middel te vinden, dat ieder bijzonder voor zich, dacht noodig te hebben — en dat geld was beGoochelend veel te verkrijgen voor de eenvoudige opoffering eener ... HANDTEEKENING.

Dat bekoorlijk tooverwoord was nu werkelijk als eene bestaande zaak in klinkende *specie* vertegenwoordigd, maar de middelen die men er voor wilde aanschaffen, weken even als een *fata morgana*, al meer en meer achterwaarts en losten zich eindelijk in een bedriegelijken nevel op. Was het, vragen wij toevallig en aan onvoorziene omstandigheden te wijten, of lag er in hetgeen *nu* gebeurde eene planmatige berekening...? droetheid of afgrijzen drukt ons in een van beide gevallen, bij het besturen onzer pen.

De *West-Indische Compagnie toen* verzekerd zijnde, dat bij een aanvoer van slaven, ruime en hooge prijzen alhier te bedingen zouden zijn, bleef *toch* in gebreke om aan hare aangenomene verpligting omtrent dit punt, te voldoen, en tevens haar belangrijk voordeel in de hand te werken.

Het ging toen met het geld in de kolonie *Suriname*, als met den koopman in paarlen in de dorre zandwoestijn, die voor zooveel schatten in bezit, geen kroes water, als hoogst noodzakelijke levensbehoefte kon verkrijgen, en zijn paarlen als niets waardig wegwierp. Zoo ook vermorsten de ongelukkige kolonisten aan weelde en beuzelingen de handen met goud, dat zij zoo gemakkelijk verkregen hadden, doch zoo duur met opofferingen van *have*, *goed*, *crediet* en *eer* zouden moeten bezuren.

Alles ging met reuzenschreden achteruit, vooral toen men als besmet was geworden, door de pest der *weelde*; eenvoudigheid en arbeidzaamheid hadden opgehouden, en de door zweet en bloed vergaarde bezittingen van ouders en vroegere stam-familien, werden in *Bachanalien* verbrast, door *proces-ziekte* opgelost, of door het spel verdobbeld, en alles in een *worp*, gelijk de parel van CLEOPATRA in ééne teug, opgelost en verzwolgen.

(†) *Onder het Gouvernementschap van den Heer* JAN JACOB ROCHUSEN *in Oost-Indië schijnen ook dusdanige verwarringen ontdekt te zijn geworden. Deze wakkere Gouverneur wist echter spoedig de schuldigen te ontdekken en zonder aanzien des persoons tot hun pligt te brengen, tot herstel te dwingen, of te straffen.*

(§) *In een oud werk over de kolonie vindt men aangeteekend, dat het kantoor van den Heer* DEUTZ, *later bekend onder den naam van* MARSELIS *in* 1765, 1766 *de eerste waren, die de leeningen opeischten, en door teleurstellingen gedreven, overgingen tot het verkoopen en onder Sequestratie brengen van plantaadjes; de Israeliten werden hierin het minste gespaard, en het is zonderling hoe bij veel schade, de geldschieters toch in hun nopjes waren, met den overgang dier goederen op hen.*

Wanneer is het laatste Dictum bij de Weeskamer geprounticeerd?

En wanneer zal daarmede weder een begin gemaakt worden?

Een hongerige Crediteur.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 1n. dezer, de Nederl. schoener *Ancona*, kapt. G. P. Emanuels, van Demerarij.

Den 2den, de Fransche schoener *la Belle Poule*, kapt. M. Giaimo, van Cajenne.

Idem, de Eng. brik *Lady Mattheson*, kapt. Forbes, van Glasgow.

Den 3den, het stoomschip *Nickerie*, kapt. Meijer, van Nederland, laatst van Falmouth.

Den 5den, de Eng. brik *Resolution*, kapt. Watts, van Liverpool.

UITGEKLAARD.

Den 3den, de Hamburger sloep *Pomona*, kapt. E. H. Boon, naar Demerarij, lading: 12 balen Cacao 1,615 pond, 155 vaten gepeld Koorn, 27,900 pond, 2 kippen Stokvisch, 2 kisten en 2 manden ronde Kazen, 20 Z. M. dito, 10 Hammen, 3 kisten Koopmanschappen en 16 kisten Sigaren, voor Exportatie: 1 kist Kramerijen en 45 Kazen, en uit het Entrepot: 52 rooie kelders Genever.

VERTROKKEN.

Den 5den, de Koloniale schroefstoomboot *Paramaribo*, kapt. J. F. Meijer, naar Demerarij.

---

tevreden. Hunne arbeidzaamheid deed spoedig eenigen rijkdom ontstaan; zij bouwden nieuwe huizen die om hunne bevalligheid zekeren roem verwierven, maar hunne onkreukbare getrouwheid aan Genua, gevoegd aan hunne welvaart, wekte den naijver op hunner Corsicaansche buren, die van toen af aan menig gewapenden inval op hun grondgebied deden; de Grieken echter, die goed van wapenen waren voorzien, weerstonden langen tijd deze geweldenarijen en toen de Corsikanen in 1729 in openbaren opstand tegen Genua kwamen, onderscheidden zich de Grieken door eene heldhaftigheid, die hunne groote voorvaderen waardig was. Zij waren in drie compagnien verdeeld, die althans op de gevaarlijkste punten werden gebruikt; maar bij dezen aanval van het kasteel van Carte werden hunne gelederen zóó gedund, dat zij besloten het platte land vaarwel te zeggen en zich te Ajaccio te vestigen, waar zij zich grootendeels door handenarbeid het onderhoud verschaften, en van lieverlede hunnen toestand verbeterden.

Behalve het geslacht Stefanopolie, dat zich aan het hoofd had gesteld van de duizend Spartaansche emigranten bevond zich daaronder eene andere familie wier naam was Kalomeroe. Deze familie vertaalde later dien naam in het Italiaansch met een woord van dezelfde beteekenis en noemde zich van dien tijd af: Bonaparte.

(O.)

Een Olifant-Kanonnier.

Men kent de manier, waarop in Indië de olifanten worden gebruikt en de diensten, welke deze dieren aan het engelsche leger bewijzen. Wij deelen hier eene gebeurtenis mede, welke onlangs heeft plaats gehad en die bewijst, dat in ernstige omstandigheden de olifant evenveel moed kan aan den dag leggen.

Toen Generaal Outram in de maand maart op Lucknow aanrukte, werd een zijner kolommen, tusschen Sultanpur en Tyrabadi overvallen door een zeer talrijk korps oproerlingen, hetwelk zij een hevig gevecht moesten leveren. De brigade-generaal, die het bevel over de kolommen voerde, werd tijdig genoeg gewaarschuwd, om zijne maatregelen te kunnen nemen. Na zijne troepen in positie te hebben gesteld, deed hij op eene kleine hoogte, in eene gunstige stelling, eene batterij van drie kanonnen plaatsen, bestemd om den vijand in de flank te beschieten.

De vuurmonden, welke bij deze gelegenheid gebruikt moesten worden, werden gedragen door een olifant Kubadar Mol II geheeten, een naam, welke door zijne moeder reeds in Indie was beroemd gemaakt. Toen de kanonnen op den rug des olifants geladen en in batterij waren gesteld, vatte de olifant post op eenige schreden achteruit.

Kort daarop nam het gevecht een aanvang; de batterij opende haar vuur en bragt den vijand groote verliezen toe. De opstandelingen ziende, dat zij alleen stond, besloten zich van haar meester te maken en rukten in grooten getalle tegen haar op. De Engelschen hielden een levendig vuur; maar de kogels der opstandelingen bragten hun welhaast aanzienlijke verliezen toe.

De olifant, die al de wisselingen van het gevecht aandachtig volgde, zag dat de kanonniers vielen en dat zij vervangen moesten worden. Ten einde zich nuttig te maken, ging hij, in den kruidwagen links van de batterij geplaatst de patronen halen en reikte die met zijn snuit den soldaten, aan wien deze hulp uitstekend te pas kwam. De vijand rukte nog steeds voorwaarts. De kanonniers tot een getal van drie verminderd, slaagden niettemin er in om de stukken te laden en wachtten toen tot dat de opstandelingen nog meer genaderd zouden zijn, om dan op hen los te branden; in dit oogenblik vielen alle drie doodelijk gekwetst neder.

De kanonnier, die de lont in de hand hield, riep onder het nedervallen: Help ons dappere Kubadar! De olifant naderde, vatte de lont met den snuit, vuurde het eerste stuk af, waarvan het schot de opstandelingen een oogenblik besluiteloos deed stilstaan; hij ging ook voort met het tweede en ook met het derde stuk, toen twee kompagnien infanterie ter hulp der batterij gezonden, aankwamen en na een hevigen strijd het geluk hadden de opstandelingen op dat punt te verjagen. Na de overwinning werd de olifant wegens zijn dapper gedrag geprezen. Dit merkwaardig voorval is vermeld in een rapport van den kommissaris-generaal van het engelsche leger over den staat der militaire middelen van vervoer in Indië; dit stuk bevindt zich onder de dokumenten aan het Huis der Gemeenten medegedeeld.

Zoodanige daad zal niemand verwonderen, wanneer men zich herinnert, dat generaal Napier in zijn werk over de oorlogen in Indië, een geheel hoofdstuk heeft gewijd aan de beschrijving der verdiensten van de olifanten en dat Aider Ali, de beroemde Tipijo-Saïb, in een veldslag, welken hij in 1760 aan de Moharatten leverde, gered werd door de schranderheid en den moed van een dezer belangwekkende dieren.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Louisa Christina*, kapt. Ten Harmsen, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Sagitta*, kapt. Bakker, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Eliza*, kapt. Visser, adres bij J. M. Polak.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Fransche schoener *La Belle Poule*: de Heeren M. S. Peran en A. Themar.

PUBLIEKE VEILINGEN.

Door en ten huize van den Vendumeester A. Salomons.

Dingsdag, 2 November 1858.

Het Huis en Erf gelegen aan de *Princestraat*, N. W. La. E No. 277*a*. — *f* 690. — L. F. Stuger Slot.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht:

SUIKER. Den 1sten, van Plant. *Zorg en Hoop*, 68 a 70 vaten a 11,36 cent.

MELASSIE. Idem, van hetzelfde Effect, p. m. 4 a 5000 gallons a 31 cent.

SUIKER. Den 3den, van Plant. *Livorno* een derde, Erven L. E. H. Forberger, 11 vaten a 11,36 cent.

Idem. Den 4den, van Plant. *Bleijendaal*, 30 vaten a 11,44 cent.

Idem, van Plant. *Potribo*, 26 dito dito a 11,40 cent.

MELASSIE. Idem, van hezelfde Effect, p. m. 1600 gallons a 31 cent.

BURGERLIJKE STAND.

Op den 5n November 1858, is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:

Isak de Pina Junior en Albertina Wiessel.

Van den 30n. Oct. tot den 6n. Nov. 1858, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 30n. Oct., Leonardus Marinus Jacobus, zoon van Abraham Martinus Wesenhagen en Henriette Maria Roux, 1 jaar, 1 maand en 5 dagen.

Idem, Albertus Wilhelmus Volkers, zoon van Henriette Elisabeth Volkers, 18 jaren.

Den 31sten, Judith Fereijra wed. David Sarucco, 80 jaren en 3 maanden.

Idem, Selina Henriette, dochter van Wolff Benjamins en Esther Monsanto, 1 jaar en 8 dagen.

Idem, Charleroi Hemmen, 80 jaren.

Den 1n. Nov., Johanna Frederica Vieira, 65 jaren.

Den 2den, Carel van Minkelen, 43 jaren en 3 maanden.

Den 3den, Primo van Hermanus van Buttner, 70 jaren.

Den 5den, Anna Kraplin, . . jaren.

Idem, W. van Leijen, Jager bij het Batt. Jagers, No. 27, 31 jaren.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Aangezien de Heer Gouverneur zich voor eenige dagen van *Paramaribo* zal verwijderen, is de Heer Procureur Generaal belast geworden met de behandeling der dagelijksche zaken, gedurende Zijner Excellentie's afwezigheid.

Bij Gouvernements resolutie van den 30 October d. j. No. 3 is:

de Heer J. de Jong, *eervol* ontheven als tijdelijk Assessor bij het Collegie van Kleine Zaken,

en als zoodanig gequalificeerd de Heer Mr. D. Juda.

Bij het Bestuur is het verzoek gedaan om den slaaf *Abraham*, geboren in 1839, moedersnaam *l'Espérance*, van den naam van plantage *Elisabeth'shoop* gelegen in de divisie *beneden Cottica*, te doen afschrijven.

Tijd van verzet *veertien* dagen, gerekend van den 1 November 1858.

Aanzoek voor Vrijgeving.

Den 29n. October 1858.

Van de slavin *Johanna*, geboren in 1838, dochter van *Henriette* en hare dochter *Louisa Francis*, geboren in 1858, toebehoorende voor den vrijdom aan J. C. de Normandie 's Jacob.

Van de slavin *Charlotte*, geboren in 1810, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan J. M. Muller.

Van de slavenkinderen *Betsij*, geboren in 1851 en *Gustaaf*, geboren in 1853, kinderen van *Diana*, toebehoorende aan Plant. *Nursery*, district *Nickerie*.

Van de slavin *Europa*, geboren in 1786, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan Plant. *Alsmo*, divisie *beneden Cottica*.

Transport.

Den 25sten October 1858 A. C. Roman aan W. J. van Niehoff, van het Huis en Erf aan de *Wickersstraat*, 1e. Buitenwijk No. 62 *a* en *b*, O. W. La. A No. 35.

Paramaribo, den 25 October 1858.

Den 27sten October 1858. E. M. Morpurgo, J. Morpurgo en M. M. Morpurgo, Executeuren van den boedel wijlen de wed. M. H. Morpurgo aan E. M. Morpurgo in privé, van het Huis en Erf aan de *Klipsteenenstraat*, N. W. La. B No. 205, O. W. La. C No. 19.

Paramaribo, den 27 October 1858.

Den 29 October 1858. J. F. Werges qq. en H. A. Tirion qq. J. H. A. Kruimel qq. Vrouwe W. J. Klerck, Weduwe G. V. Pannekoek, Erfgename van wijlen haren Echtgenoot, die geweest is Erfgenaam van wijlen Cornelis Pannekoek tot wiens nalatenschap heeft behoord $\frac{1}{4}$ aandeel in de hierna te meldene Plantage.

1. Aan J. F. Werges qq. en H. A. Tirion qq.

Vrouwe H. E. M. Schimmelpenninck, weduwe J. G. Kruimel van $\frac{1}{16}$ aandeel.

2. Aan dezelven qq.

a Vrouwe H. E. M. Schimmelpenninck wed. J. G. Kruimel,

b J. H. A. Kruimel voor zich zelven.

c J. H. A. Kruimel qq.

1. Vrouwe J. A. Kruimel, Echtgenoot van A. IJsel de Schepper.

2. Vrouwe A. C. Kruimel, Echtgenoot van A. G. Besier.

d C. J. Kruimel.

e Vrouwe J. J. E. Kruimel Echtgenoot van P. Gouda.

f Vrouwe H. Kruimel Echtgenoot van A. M. van Valkenburg.

(welke H. E. M. Schimmelpenninck, weduwe J. G. Kruimel voor $\frac{1}{4}$ en hare zes kinderen J. H. A.—, J. A.—, A. C.—, C. J.—, J. J. E.—, en H. Kruimel, in huwelijk verwekt met nu wijlen J. G. Kruimel, voor $\frac{3}{4}$ aandeelen zijn de nagelatene Erfgenamen van voornoemden J. G. Kruimel:) van een gelijk $\frac{1}{16}$ aandeel.

3. Aan dezelven qq J. H. A. Kruimel qq.

a M. A. Schimmelpenninck.

b Vrouwe A. A. Schimmelpenninck, weduwe Mr. P. J. Bruce.

c A. G. Besier, als wettige Voogd van zijn Zoon P. T. Besier, door hem bij zijne overledene Echtgenoot vrouwe H. E. M. Schimmelpenninck in huwelijk verwekt.

d J. H. A. Schimmelpenninck.

e W. Schimmelpenninck.

f A. C. Schimmelpenninck, echtgenoot van J. W. Blanken.

g Vrouwe W. A. Schimmelpenninck, Echtgenoot van Jkhr. J. P. Junius van Hemert.

h J. H. A. Schimmelpenninck qq. en W. Schimmelpenninck qq. G. Schimmelpenninck.

i. Mej. C. Schimmelpenninck, (alle erfgenamen van wijlen C. Schimmelpenninck Wz., en van mede wijlen Vrouwe A. C. Schimmelpenninck geboren Schimmelpenninck en hunne eenige erven en regtverkrijgenden)

van $\frac{1}{2}$ in $\frac{1}{4}$ — of wel van $\frac{1}{8}$ aandeel in de Suiker Plantage *Berkshoven en Oostrust*, gelegen binnen deze kolonie aan de rivier *boven Commewijne* ter regterhand in het opvaren tusschen de Plantages *Rustveld* en *Killensteinnova*.

Idem. J. F. Werges qq en A. H. Tirion qq. J. H. A. Kruimel, welke is gemagtigde van

1. Vrouwe H. C. Pannekoek, echtgenoot van Mr. J. Koenig.

2. C. H. Pannekoek, (zijnde de voormelde vrouwe H. C. Pannekoek en C. H. Pannekoek de eenige erfgenamen van H. Pannekoek en van vrouwe C. H. van Putten, weduwe H. Pannekoek en thans de eenige regtverkrijgenden van genoemden H. Pannekoek.)

3. dezelve H. C. Pannekoek, echtgenoot van Mr. J. Koenig en C. H. Pannekoek, in hunne relatie van erfgenamen van vrouwe A. C. Pannekoek, weduwe H. Sweerts, (welke H. Pannekoek en A. C. Pannekoek, weduwe H. Sweerts zijn geweest, de eenige erfgenamen in den boedel van Anthonij Pannekoek, aan welken boedel behoord heeft $\frac{1}{4}$ aandeel in de hierna te meldene plantage.

Aan

1. J. F. Werges qq. en H. A. Tirion qq.

Vrouwe H. E. M. Schimmelpenninck, wed. J. G. Kruimel,

van $\frac{1}{4}$ in $\frac{1}{12}$, en van $\frac{1}{2}$ in $\frac{1}{12}$, en dus te zamen van $\frac{3}{48}$ aandeelen.

2. aan denzelven qq.

a Vrouwe H. E. M. Schimmelpenninck, wed. J. G. Kruimel.

b. J. H. A. Kruimel voor zich zelven.

c J. H. A. Kruimel qq.

1. Vrouwe J. A. Kruimel, echtgenoot van A. IJsel de Schepper.

2. Vrouwe A. C. Kruimel, echtgenoot van A. G. Besier.

d. C. J. Kruimel,

e. Vrouwe J. J. E. Kruimel, echtgenoot van P. Gouda.

f. Vrouwe H. Kruimel, echtgenoot van A. M. van Valkenburg.

(welke H. E. M. Schimmelpenninck, weduwe J. G. Kruimel voor $\frac{1}{4}$ en hare zes kinderen J. H. A.—, J. A.—, A. C.—, C. J.—, J. J. E.— en H. Kruimel, in huwelijk verwekt met nu wijlen J. G. Kruimel voor $\frac{3}{4}$ aandeelen zijn de nagelatene erfgenamen van voornoemden J. G. Kruimel.)

van $\frac{1}{4}$ in $\frac{1}{12}$, of wel van een ander $\frac{1}{48}$ aandeel.

3. aan dezelven qq. J. H. A. Kruimel qq

a M. A. Schimmelpenninck.

b Vrouwe A. A. Schimmelpenninck, wed. Mr. P. J. Bruce.

c A. G. Besier, als wettige voogd van zijn zoon P. F. Besier, door hem bij zijne overledene echtgenoote Vrouwe H. E. M Schimmelpenninck in huwelijk verwekt.

d J. H. A. Schimmelpenninck.

e W. Schimmelpenninck.

f. A. C. Schimmelpenninck, echtgenoot van J. W. Blanken.

g. Vrouwe W. A. Schimmelpenninck, echtgenoot van Jkhr. J. P. Junius van Hemert.

h J. H. A. Schimmelpenninck qq. en W. Schimmelpenninck qq. Gerrit Schimmelpenninck.

i. Mej. C. Schimmelpenninck, (alle erfgenamen van wijlen G. Schimmelpenninck Wz., en van mede wijlen vrouwe A. C Schimmelpenninck geb. Schimmelpenninck en hunne eenige erven enregtverkrijgenden,)

van $\frac{2}{24}$ aandeelen.

4. aan dezelven qq. en R. le Chevalier qq. en P. C. Gulcher qq. de erfgenamen onder benefice van Inventaris van wijlen Vrouwe Maria Pannekoek, wed, P. C. Nobel, die tevens met en benevens genoemde Vrouwe Maria Pannekoek, weduwe P. C. Nobel eeniglijk, geregtigd zijn geweest tot de nalatenschap van wijlen genoemden P. C. Nobel, aan welke Maria Pannekoek of thans hare nalatenschap als nog behoort $\frac{1}{4}$ aandeel in de na te meldene Plantage.

van $\frac{1}{3}$ in $\frac{1}{4}$, of wel van $\frac{1}{12}$ aandeel in de Suiker Plantage *Berkshoven en Oostrust*, gelegen binnen deze kolonie aan de rivier *boven Commewijne*, ter regterhand in het opvaren, tusschen de Plantages *Rust veld* en *Killensteinnova*.

Idem. W. H. M. Vlijtman, zich schrijvende W. Vlijtman aan H. M. Harris, van het Huis en Erf aan de *Groote Dwarsstraat*, N. W. La. D No. 131, O. W. La. D No. 701.

Paramaribo, den 29 October 1858.

Den 1n. November 1858. J. C. Gomperts Vendumeester, aan W. J. Austin, van het Huis en Erf aan de *Heerenstraat* op den hoek van de *Noorderkerkstraat*, N. W. La. A No. 66, O. W. La. B No. 74.

Paramaribo, den 1 November 1858.

Den 3n. November 1858. A. Salomons Vendumeester, aan J. M. Thomson, van het Huis en Erf, aan de *Saramaccastraat*, N. W. La. E No. 60, O. W. La. D No. 566.

Paramaribo, den 3 November 1858.

(12973) De Vendumeester A. SALOMONS, zal DINGSDAG e. k. verkoopen:
Provisien, Stukgoederen, Afgepaste *Barège* en andere Kleedjes, *etc. etc.*

H. ROJER, *Med. & Chir. Doctor* geeft bij deze kennis aan het publiek, dat hij zijne PRACTIJK hervat heeft en dagelijks van half 12 tot half 1 ure en van half 4 tot half 5 ure ten zijnen huize zal vaceren, om aan behoeftige lijders *gratis* geneeskundige hulp te verleenen.

Voorloopige Woonplaats: Het Huis van den WelEd. Heer EVERTSZ, op den hoek van de *Kezer- en Klipsteenenstraten*.

En over *acht* dagen in het Huis van Mevr. de Wed. M. A. KEIJSER, aan de *Gravenstraat*, over den WelEd. Heer DE MAN. (12974)

(12975) De ondergeteekende, tengevolge van het overlijden van wijlen den Heer P. HARREVELT, zijne eigene zaken zullende beginnen, beveelt zich aan HH. Eigenaren en Administrateuren van Plantagien aan, tot het verrigten van *TIMMER- en MOLENWERKEN*; belovende eene *prompte* en *civiele bediening*.

Paramaribo, den 6 November 1858.

W. VLIJTMAN.

De ondergeteekenden *procuratie* op den Heer L. M. KOHN uitgebragt hebbende, zoo is deze dienende kennis te geven aan degenen die aan hunne firma SANDTMAN & Co. verschuldigd zijn, tegen den **14**den *NOVEMBER* e. k. hun verschuldigde te zuiveren of bij gemelden Heer KOHN schikking te maken, ter voorkoming van onaangenaamheden.

Paramaribo, den 6 November 1858.

(12976) SANDTMANN & Co.

Aangebragt

per de Schoener *Ancona*, en te bekomen bij den ondergeteekende:

vaten en Drams extra

Bakkeljaauw,

halve vaten *Fulton Market* BEEF, manden Zoete OLIE, kisten *Sodawater* en No. 1 *W. P. Planken*.

Paramaribo, den 2 November 1858.

G. P. Emanuels. (12977)

Aangebragt per de navolgende schepen en verkrijgbaar bij

Gebrs. van Praag:

Per de *Sagitta*, van *Amsterdam*: 14 vts. Hoepels, Genever in pijpen en roode en groene kelders, Pijpen in mandjes, Patent Olie in amen, Plattood, groote KOFFIJZAKKEN.

Per *Belle Poule* van *Cayenne*: ROODE WIJN in oxhoofden, Vermouth, Sardines, Petit Pois.

Nog in voorraad:

SPEK* en *VLEESCH

geschikt voor Plantagie uitdeeling, extra SMITHS en ALBURGER Family VLEESCH in ½ vaten, Pitch en W. P. Planken, Dakleijen, Leispijkers, Breeuwwerk,

O. I. RIJST,

Winchesters Smeerkaaasen 6 a 16 in pond, MORRILS en SHEPARDS Zeep extra Pruim en Bladen Tabak, Wormmixture, Castor Olie, Lijn Olie, Witlood en drooge Verfwaren, Valaxen, Handbijlen, *GROF ZOUT* in vaten, etc. etc. (12978,

---

250 à 300 BOSSEN

BANANNEN

wekelijks te bekomen van Plantaadje *Barbados*; adres ten kantore van (12979) E. F. L. MOLLINGER.

(12980 Aangebragt per de *Resolution* van *Liverpool* en *Lady Matheson* van *Glasgow* en verkrijgbaar bij

THOMAS GREEN

Dakleyen

20†10.

TOUWWERK van verschillende dikten, KALKSTEEN, Suikerkalk in puncheons en potten, STEENKOLEN, HOEPELS, BANDIJZER, Klinknagels, Romeinsche Cement, Gazketting, Paktouw voor Katoen balen, KOOLTEER.

Van vroegere bezendingen:

Katoenzakkendoek, Zeildoek, Spijkers in soorten, Patent Olie, Machine Olie, Loodwit, Schoppen, Houweelen, Amerk.

Axen, Kalk, Cement, Steenen, Eng. *Zeep*,

Comp: KAARSEN, Bladen Roodkoper, Koperen Spijkers, Patent Geteerd Vilt, Schroef en Moer IJzer- Builer PLATEN, CARRON TESTEN, Vuurharde Steenen, Vuurklei, Slijpsteenen, etc., etc., etc.

Verkrijgbaar bij

Lugard & Comp:

Nieuwe Provisien, *BROODSUIKERS*, Goedkoope Dames ***PARASOLS***, Patent- en Lijn Olie in Amen en Pullen, Geurige Zwarte en Groene THEE.

Diverse Dranken.

Eene nieuwe bezending Mans en Jongens Stoffen- Verlakt en Gewast Lederen **SCHOENEN**, Dames en Meisjes ***Laarsjes,***

Merinossen en Verlakte

Schoenen.

om op te ruimen:

Een partijtje hooge Lederen *Schoenen* à *f* 2 per paar. (12981)

Te bekomen bij

J. J. SIMONS:

BOTER, Z. M. en Zw. KAZEN, AARDAPPELEN, Kl. STOKVISCH, Anchovis, Sardinies, Alkm: Gort, Gep: Garst.

Groene en *Sp. ERWTEN*,

Capucijnders, Witte, Br: en Sagobloem, Diverse Specerijen en Suikergoed.

Witte, br: en Zw: Kandij

BANKET, Sukade, Secretaris en Bitterkoekjes, Vruchten op Brandewijn, Macaronie, Vermicellie, Patent, Raap en Genua OLIE, Broodsuikers, Groene en Zwarte THEE, Linsen, Corinten, Gedr: Appelen, Peeren, Juff:, Kraak, Zoete en Bittere Amandelen, Kanarie, Anijs en Koliander ZAAD, ZUURGOED,

PRIMA KAPPERS,

Framb: en Holl: STROOP, Besseusap, Kurken in soorten, Bindgaren, TABAK, Mandjes Pijpen, Kamerbezems, Handstoffers, Moderateur, Solair en andere soorten Lampglazen, Geele en Zwarte WAS, Witte en Bruine Levertraan, Mars: Zeep, Blikken Waschbekkens, alle soorten van Drooge VERF, enz., enz., enz.

Woonplaats:

Kerkplein. (12982)

J. VAN GELDER

heeft ontvangen per *Sagitta*, kapt. BAKKER: DAMES opgemaakte Zijden en STROOHOEDEN, Onopgemaakte dito, Grijze en Witte *FLAMBARDS*. Jongens en Meisjes HOEDEN, Zijden en Fluweelen LINTEN, VEEREN, Hoeden- bruidsen Balbouquetten, *KAPSELS*,

Heeren, Dames en Kinder *Handschoenen*, Gekleurd en Zwart *Zijden Mantilles*, Afgepaste BARÉGE,

MOUSSELINE en BALKLEEDJES, Geborduurde *KRAAGJES*, MOUWEN, STROOKEN, TUSSCHENZETSELS en ZAKDOEKEN, Zwart Moiré Zijde, WAAIJERS, Nieuwe Agrementen, Knoopen, BLONDES en KANTEN, *Crenolines*,

Corsetten, VOILES,

OMSLAGDOEKEN, Zijden Zakdoeken en Dassen, *BOORDJES*, Gemaakte Hemden.

***Geborduurde* VESTEN en *VESTENKNOOPEN*,**

HEEREN en JONGENS FLAMBARDS en Zijden HOEDEN, Zwart, Blaauw, Groen en Rood LAKEN, Broeken en Hesjesstof, Heeren, Dames en Kinder *Laarsjes en Schoenen*, Dito KOUZEN en SOKKEN.

***Parasols, Parapluies* en Wandelstokken**

Osnabrugs, Gestreept, Blaauw, Huismans en fijn HEMDEN LINNEN, Jaconets, Calico's en Chits, Grijs en Wit Zeildoek, PARFUMERIEN,

Porceleinen Voorwerpen

geschikt voor Cadeaux en Etagères, Snuisterijen en Kramerijen, Zool, Gewast, Verlakt en Voering LEDER, Verwen, Lijn, Patent en Stand Olie, Vernis, Glazen, Ruiten, BOUWMATERIALEN, IJZER- en KOPERWAREN, Visschersgaren, Touw, Breeuw- en Dreswerk, Pik, Teer en Harpuis.

Groene Erwten, Gort, Broodsuiker, Anijszaad, Bittere Amandelen, Vermicelli, Boter, Aardappelen, tobbetjes Haring, Kasseer ZOUTVLEESCH en WORST, Jenever in halve pijpen en kelders. Compositie-Kaarsen, etc. etc. (12983)

(12984) Aangebragt per de *Lady Mattheison* van *Glasgow* en verkrijgbaar bij

D. C. MUNRO:

Droogde Gezouten extra LENGVISCH in kisten à 112 ℔.

Beste qualiteit Tennent's E. J. PALE ALE in vaten à 4 dozijn flesschen.

Dito dito Blacks dito dito.

Dito dito London Bottled PORTER.

Russisch *Touwwerk*. Puncheons *Suikerkalk*.

( ) Ontvangen per het schip *Sagitta* en te bekomen bij

J. VOET:

Diverse Manufacturen,

Waaronder: gecoul. NETELDOEKSCHE ROBES naar den laatsten smaak, gecoul. Piqué, gemaakte Vesten, Linnen DRIL, Bielefeldsch LINNEN, Linnen ZAKDOEKEN, Gem: Linnen HEMDEN,

Zwart Zijden *Dassen*, Jongens Gekleurde dito,

Zwart Zijden, Wit Barège en Wit Merinos OMSLAGDOEKEN, Gemaakte **JASSEN en ROKKEN,** Kantoor, Moderateur en Hang Lampen, Diverse Kleedermakers Benoodigdheden

etc., etc., PARFUMERIEN, een assortiment Porcelein,

een assortiment SPEELGOED, etc. etc. Heele en halve oxhoofden ROODE WIJN, Kisten dito.

FERD. HARTEN

heeft ontvangen per de laatst gearriveerde Schepen, als:

Witte PARAMATTA,

Rose, Grijs, Geel en Zwart Voering **KATOEN,**

Wit Geglansd dito;

Gekleurd garen Mans HANDSCHOENEN, Hoeden en Gekleurd Satijn LINTEN,

Blaauw en Zwart *Laken*,

Gewatteerde BEDDENSPREIJEN, Mans LAARZEN en Hooge SCHOENEN, Zwart Merinos Vrouwen dito, BREIKATOEN in alle nummers,

***Sajet* in alle kleuren, Genuanceerd dito dito;**

Zw: en witte Pleeten Haken en Oogen per ℔, Klosjes GAREN van 300 Yds., Zw: Zijden Fluweel Lint in alle breedte, Zwart Elastique LINT en KOORD,

Stramien en Vlos Zijde,

KNOOPZIJDE in differente kleuren,

Genuanceerd dito dito,

Gekleurd Zijden en Katoenen Cordelieres, Verlakt Lederen BUIKRIEMEN, CHENILLE in alle kleuren, Zw: Katoenen en Zijden Veters in soorten,

Gekleurde Zijden dito;

Vergulde Stalen Beurs Garnituren,

***Parfumerien* in soorten, ROOKTABAK in dito, *SIGAREN* in dito, Lederen Reiskoffers in do: *Speelgoed* in dito,**

BIJOUTERIEN,

GENEVER in roode en groene kelders,

***Lijnolie* in pullen.** ( )

(12985) Ontvangen per de laatst gearriveerde schepen en te bekomen bij

J. H. Swartsman,

mits *à CONTANT*:

Versche Provisien* en *Dranken*. *Schoenen

in soorten, KRUIDENIERSWAREN, Goede Zware SIGAREN en ROOKTABAK Fijn en Grof Gekorven en veel meer andere

Goederen.

Jacob J. Salomons

over het *Militair Hospitaal*: is wederom voorzien van:

***Aurora* en andere soorten *Peletier SIGAREN*, *VERSCHE PROVISIEN*, *Dranken*, een partijtje *GENEVER*, en veel meer andere Goederen. (12986)**

Holloway's Pillen.

Misselijkheid, braking en zware hoofdpijn, drie der meest pijnlijke, onaangename en genoegen verstorende gewaarwordingen, waaraan een mensch onderhevig kan zijn, en steeds zijn er negen en negentig van de honderd met deze ziekten geplaagd: Door HOLLOWAY'S Pillen in te nemen en het bloed te zuiveren, kunnen dezelve spoedig en zeker worden weggenomen; in alle ziekten, voortspruitende uit eenen ontstelden staat der ingewanden, van den lever, of der spijsverterings-organen, zijn deze Pillen een onmiddelijk en onfeilbaar geneesmiddel.

Deze *PILLEN* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à *f* 1 en *f* 3. [ ]

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.